

pridelkov, o tem pa so nam predavali domači in tuji strokovnjaki. Poleg tega je Zvezi pri oblasteh uspelo doseči, da je sprejela ukrepe, s katerimi so nepripravljenim čebelarjem v prehodnem obdobju pomagali pri uvajanju prostega trga. Tako je bil za približno dve leti uveden kontingent uvoza medu (200 ton/leto), potem pa je bil za eno leto uveden še prelevman na uvoz medu. Hkrati je med domačimi kupci potekala intenzivna propaganda za večjo porabo čebeljih pridelkov. Rezultat tega sta počasno, a vztrajno povečevanje porabe domačega medu in občutno zvišanje cen medu.

Sočasno si je ČZS prizadevala za nadaljnje izboljšanje čebelarjenja. Samo za delo s čebelarji ji je uspelo pridobiti devet veterinarjev-specialistov, organizirala je zelo dobro službo za opazovanje in napovedovanje čebeljih paš, vsako leto dobivamo regres za sladkor in matice, nekaj mladih znanstvenikov je pridobilo nazive doktorjev znanosti iz čebelarstva (živinorejci, bi-

ologi in veterinarji), s tem pa so nastale tudi možnosti za različne raziskave ter povezovanja s tujimi znanstvenimi ustanovami na področju čebelarstva. Dobili smo celo priložnost, da leta 2003 organiziramo svetovni čebelarski kongres - Apimondio, ki se je bo udeležilo približno 4000 strokovnjakov. Vse to so pridobitve, o katerih pred desetletjem nismo mogli niti sanjati.

Ob stopenindvajsetletnici naše čebelarske organizacije in našega glasila s ponosom ugotavljamo, da ob različnih kriznih obdobjih naše organizacije nismo bili sami, da nam je uspelo ohraniti najstarejšo strokovno revijo v Sloveniji, pa tudi to, da smo pri vstopu v drugo stoletje obstoja naših slavljencev (ČZS in Slovenskega čebelarja) močnejši in še bolj optimistični kot le redkokdaj prej.

Zaslugo za to pa imajo številni prostovoljni delavci v društvih in zvezah, zvesti člani Čebelarske zveze Slovenije, strokovnjaki s področja čebelarstva, pa tudi podpora naše mlade države.

Viri pri avtorju.

PREGLED DEJAVNOSTI ČEBELARSKEGA MUZEJA V RADOVLJICI

Ida Glinšak, kustodinja Čebelarskega muzeja

Z zavestjo, da je vredno ohraniti in predstaviti vse, kar priča o dolgi tradiciji in originalnosti slovenskega čebelarstva, so nekateri najvidnejši slovenski čebelarji že sredi dvajsetih let začeli zbirati predmete za čebelarski muzej. Poziv in navodilo za zbiranje predmetov je objavil Avgust Bukovec leta 1929 v 1. in 2. številki Slovenskega čebelarja. Bukovčevo navodilo pravzaprav že upošteva nekakšna muzeološka načela: ... "Prišel je čas, da začnemo zbirati predmete, ki so vredni, da se jih ohrani. ... Vso pozornost moramo posvetiti zbiranju panjskih končnic. ...V muzejsko zbirko spadajo tudi razni panji, ki so v njih čebelarili slovenski čebelarji. ...Posebno skupino bo tvorilo orodje iz novejših dobe, kajti muzej naj ne bo samo zbirka starih predmetov. ... Oddelek za književnost naj zbere vso našo čebelarsko književnost (knjige, rokopise, stare listine, fotografske posnetke čebeljakov). ..." Predmete, ki so prihajali po tem pozivu, so hranili v prostorih nekdanje Čebelarne v

Ljubljani.

Po letu 1950 so bile priprave na ustanovitev muzeja spet bolj intenzivne. Širši odbor za čebelarski muzej, ki so ga ustanovili predstavniki Zveze čebelarskih društev Slovenije, muzejske stroke, Kmetijskega inštituta in tedanje občinske uprave v začetku leta 1957, je predstavil namen in poglobitvene naloge muzeja ter zbiratelje gradiva. Do leta 1958 je bilo zbranih nekaj manj kot 200 predmetov, ki so bili razstavljeni v dveh prostorih radovljiske graščine, ogledali pa so si jih le najavljeni čebelarji. Slovesno je bil muzej odprt za javnost 3. julija 1959. V štirih prostorih je bilo predstavljeno približno 300 predmetov. Občinski ljudski odbor Radovljica je leta 1962 v skladu s tedanjim zakonom o muzejih izdal odlok o ustanovitvi čebelarskega muzeja. Ob 200. obletnici smrti Antona Janše je muzej odprl dva nova razstavna prostora ter preurejeno in dopolnjeno dotedanjo zbirko. Ob tej priložnosti je izšel tudi katalog.

Muzej je pripravil potujočo razstavo 114

izbranih panjskih končnic, od leta 1978 pa je gostovala po muzejih doma in v tujini (Beljak, Dunaj, München, Spittal, Tolmezzo, Brixen). Potujočo razstavo spremlja katalog, ki z besedili o slikarstvu in motiviki na panjskih končnicah v slovenskem, angleškem, nemškem in italijanskem jeziku ter z barvnimi reprodukcijami predstavi ta nepogrešljivi del slovenske kulturne dediščine.

Z zakonom določena naloga muzeja je evidentiranje, zbiranje, preučevanje, varovanje in predstavljanje kulturne

dediščine. V zbirki Čebelarskega muzeja v Radovljici (razstavljeni in deponirani del) je zdaj 1330 predmetov, v dokumentaciji pa 1800 diapozitivov, 2700 negativov in 2400 fotografij.

Muzej si prizadeva dopolnjevati vedenje o naši čebelarski preteklosti. V prihodnjih letih bomo zbirko obnovljali in dopolnili s prethano izbranimi predmeti, pri tem pa bodo upoštevana muzeološka načela in takšen način predstavitve, ki bo najširšemu krogu obiskovalcev prijazeno in dopadljivo približal čebelarstvo na Slovenskem.

